

MANIFEST PIETERZIJL

samen werken aan de toekomst

INHOUDSOPGAVE

- <i>Inleiding</i>	2
- <i>Feiten en cijfers</i>	2
- <i>Thema's</i>	3
- (Verkeers)veiligheid	3
- Recreatie voor jong en oud	4
- Inrichting en uitstraling van het dorp	5
- Actief dorpsleven; met voorzieningen, activiteiten en feesten	6
- Bereikbaarheid.....	7
- Duurzame energie; over opwekken en besparen	9
- <i>Actieplan</i>	

INLEIDING

Een manifest is een verklaring; een visie op ons dorp en de samenwerking met een aantal organisaties, waaronder de gemeente. Het manifest is bedoeld om aan onszelf als dorp en aan de gemeente op thema's een aantal aanbevelingen te doen.

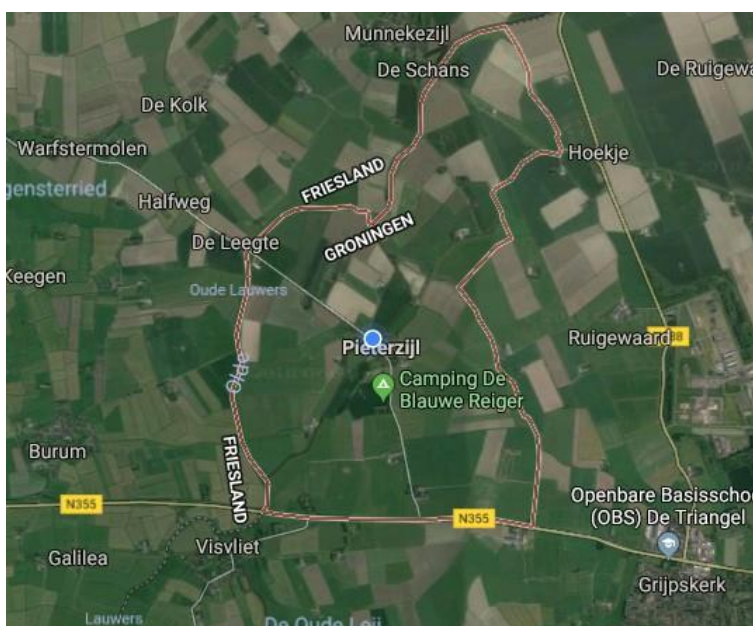
Om het manifest tot stand te brengen, heeft Plaatselijk Belang Pieterzijl een enquête gehouden onder de inwoners (respons van 25%). Via de enquête werd aangegeven:

- wat er nodig is om de komende 5 tot 10 jaar plezierig in Pieterzijl te blijven wonen;
- welke voorzieningen van belang zijn voor de leefbaarheid in het dorp;
- wie nodig is om activiteiten/actiepunten te realiseren.

In de enquête kwam veiligheid als belangrijkste punt naar voren voor bewoners om plezierig in Pieterzijl te kunnen blijven wonen. Daarna geeft men aan dat de realisatie van een fietspad belangrijk is. Ook het uiterlijk van de omgeving, de huizen en het groen scoorden hoog. Naast een enquête heeft Plaatselijk Belang een tafelgesprek gehouden met zeven inwoners die ook de enquête hebben ingevuld. Bij de samenstelling van deze groep is geprobeerd een goede afspiegeling te krijgen van de bewoners. Op basis van de uitkomsten enquête en het besprokene tijdens het tafelgesprek, heeft Plaatselijk Belang het Manifest Pieterzijl geschreven.

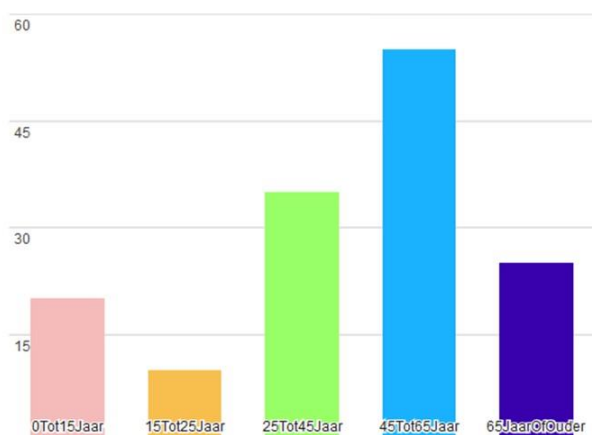
FEITEN EN CIJFERS

Pieterzijl heeft ruim 200 inwoners: een klein dorp met een hechte maar vrije gemeenschap. De agrarische omgeving zorgt voor weidse blikken over het land. Door Pieterzijl loopt het Zijldiep. De naastgelegen buurdorpen zijn Visvliet, Warfstermolen, Burum, Munnekezijl en, het grotere, Gripskerk.

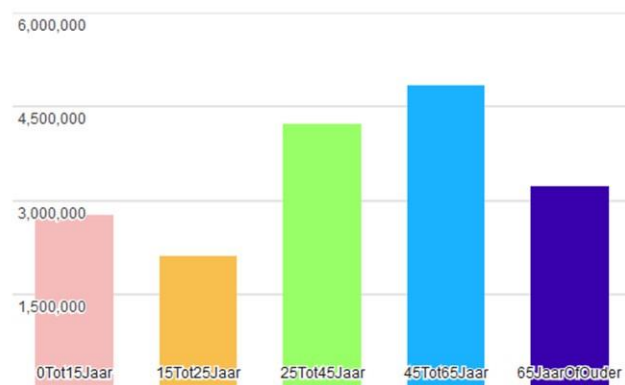
Bron: Google maps

Inwoners naar leeftijd in buurt Pieterzijl

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2018 per leeftijdscategorie.

Inwoners naar leeftijd in Nederland

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2018 per leeftijdscategorie.

Bron: allecijfers.nl (let op schaal is niet met elkaar vergelijkbaar; het geeft slechts een indruk)

De gemiddelde leeftijd in Pieterzijl is hoog. Er zijn weinig jongeren (zie grafieken). Opvallend is dat er relatief veel kinderen geboren worden. Het gemiddeld aantal geboortes per 1000 inwoners is 19. In heel Nederland is dit gemiddeld 9.

Het dorp heeft lange tijd in Friesland gelegen, waarna het in 1637 is overgegaan naar de provincie Groningen. Op het schild van het dorp is dit terug te zien; net zoals de heilige Petrus en het wedijveren met het water door de eeuwen heen. De homeipaal rechtsonder is het symbool van 'welkom'.

THEMA'S

In het volgende hoofdstuk worden de verschillende thema's besproken die van belang zijn voor het dorp. Bij ieder thema wordt eerst het ideale toekomstbeeld geschetst. Daarna wordt aandacht besteed aan punten waar in het dorp nog aan gewerkt moet worden. Dit wordt tenslotte vertaald in een aantal concrete actiepunten.

(VERKEERS)VEILIGHEID

Toekomstbeeld

Pieterzijl is een dorp waar je veilig kunt wonen. De criminaliteit is laag en bewoners kunnen veilig over straat. Door een heldere inrichting, snelheid remmende maatregelen en het

weren van doorgaand verkeer wordt rekening gehouden met kwetsbare weggebruikers. Kinderen spelen veilig op straat en ouderen kunnen rustig de straat op.

Aandachtspunten

Criminaliteit is nagenoeg niet aanwezig in het dorp blijkt uit de cijfers. Op de vraag in de enquête: Wat is er op het gebied van wonen nodig om de komende 5 tot 10 jaar in Pieterzijl te blijven wonen, scoort veiligheid echter het hoogst. Dit komt vermoedelijk door de verkeerssituatie in het dorp. De inrichting binnen de bebouwde kom is op dit moment niet optimaal en komt niet ten goede aan deze veiligheid. De inrichting is onduidelijk. Waar mag je parkeren en waar kun je veilig lopen? Omdat de woningvoorraad in het dorp relatief oud is, zijn er veel huizen waar geen eigen parkeergelegenheid aanwezig is en deze auto's worden in de straat geparkeerd. In de herinrichting die inmiddels bijna 20 jaar geleden gerealiseerd is, heeft men het uitgangspunt gehanteerd dat de gehele bebouwde kom voetgangersgebied is. Dit geeft een conflict met het feit dat er een doorgaande weg door het dorp gaat en dat er veel in de straat geparkeerd wordt. Hier zal de komende jaren kritisch naar gekeken moeten worden. Op welke manier kunnen we een goede en vooral veilige situatie creëren.

Als we het hebben over verkeersveiligheid dan moet hier ook de bereikbaarheid van voorzieningen genoemd worden. Het is lastig om vanuit Pieterzijl op een veilige manier naar de Friesestraatweg te fietsen. Meer aandacht hiervoor bij het punt bereikbaarheid.

Als laatste punt de gaswinning. Aan de rand van Pieterzijl (richting Warfstermolen) wordt momenteel gas gewonnen. De NAM is voornemens de gaswinning middels fracken uit te breiden. Dit fracken baart de inwoners zorgen. Dit zorgt o.a. voor bodemdaling en milieuverontreiniging.

Acties

- Met de gemeente: in gesprek met verkeerskundige over veranderingen verkeerssituatie. Opstellen actieplan. Voor zowel de korte als de lange termijn.
- Samen met de andere dorpen de mogelijkheden bespreken en leren van goede voorbeelden.

RECREATIE VOOR JONG EN OUD

Toekomstbeeld

Pieterzijl is een rustig dorp maar wie wil kan zich goed vermaken. Er zijn genoeg speelplaatsen voor kinderen: naast de reguliere speeltoestellen is er een natuurlijke speeltuin waar kinderen naar hartenlust kunnen spelen met water, zand en takken. Op het sportveld kan gevoetbald worden en kunnen kleinschalige evenementen georganiseerd worden.

Voor mensen die er graag op uit trekken zijn er voldoende wandel-, en fietspaden die het weidse landschap ontsluiten en naar andere mooie plekken in de omgeving leiden.

Het Diep maakt het dorp aantrekkelijk als woonplek. Naast de natuurwaarden van het Diep kan er ook goed gerecreëerd worden in en rondom het Diep. Het Diep is goed beleefbaar vanaf het water en langs het water. Er zijn voorzieningen zoals steigers, een haventje en een trailerhelling. Kinderen kunnen zomers afkoeling zoeken in het aangelegde strandje bij het dorp.

Aandachtspunten

De speelvoorzieningen voor kinderen zijn goed geregeld in het dorp. Door de onlangs aangelegde natuurlijke speeltuin is dit de afgelopen jaren sterk verbeterd. Wel moet er blijvende aandacht zijn voor onderhoud van de natuurlijke speeltuin.

Helaas kent het dorp geen fiets of wandelpaden. Dit wordt door dorpsbewoners als een groot gemis ervaren. Plaatselijk belang is bezig met het ontwikkelen van deze paden. Het gaat hierbij om een fietspad van Pieterzijl richting Munnekezijl. Plaatselijk belang neemt hierbij het initiatief tot het ontwikkelen van een plan. Om het plan te kunnen realiseren moet het plan omarmd worden door diverse andere partijen. Een stevige lobby is dan ook nodig.

De gemeente heeft enige jaren geleden een nieuwe steiger in het dorp aangelegd wat een grote verbetering is. Toch blijft er het gevoel dat er meer mogelijk moet zijn met de 'parel' van Pieterzijl. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld een strandje bij het Diep, aanlegsteiger en een trailerhelling om een bootje te water laten gaan. Daarnaast zou het Diep beter beleefbaar moeten worden met bijvoorbeeld een leuke vaarroute met aanlegplekken voor bootjes en de mogelijkheid ergens een kop koffie te kunnen drinken.

Acties

- Tijdens NL Doet in het voorjaar en de burendag in het najaar gezamenlijk de natuurlijke speeltuin onderhouden en aanpassen.
- Het plan voor fiets en wandelpaden verder uitwerken.
- Samenwerking zoeken met het Groninger Landschap, gemeente, agrariërs, provincie en wellicht Waterschap.
- Samen met de gemeente naar financieringsmogelijkheden zoeken voor realisatie van de recreatieve plannen.
- Ideeën voor het beleefbaar maken van het Diep verder uitwerken.

INRICHTING EN UITSTRALING VAN HET DORP

Toekomstbeeld

Bewoners van Pieterzijl zijn trots op hun dorp. Het dorp ziet er plezierig uit en nodigt uit om te verblijven. Openbaar en privaat groen zijn verzorgd waarbij ruimte is voor persoonlijke smaak. Huizen zijn oud maar niet vervallen en ogen vriendelijk.

Aandachtspunten

De afgelopen jaren is er veel veranderd in het dorp. Op bepaalde plaatsen zijn woningen en terreinen opgeknapt maar op andere plaatsen is verval ingetreden. Verpaupering wordt het door mensen vaak genoemd, de ander omschrijft het als een meer vrije vorm van leven. Wel

is duidelijk dat in sommige gevallen er sprake is van sociale problematiek die tot zorgen leiden en waarvoor aandacht nodig is aangezien het ook van negatieve invloed is op de woonomgeving.

Daarnaast is het groen zowel privaat als openbaar niet altijd goed onderhouden. In de meeste gevallen is duidelijk wie verantwoordelijk is, maar niet altijd. Dit moet met eigenaren bespreekbaar worden gemaakt. Dit geldt ook voor gemeentelijk groen. De plantvakken langs de straat zouden een andere invulling kunnen krijgen, waardoor er een beter beeld ontstaat.

Acties

- In gesprek met de gemeente over aanpak sociale problematiek (gebiedsregisseur)
- Een duidelijk overzicht maken met verantwoordelijke partijen
- Wat de verantwoordelijkheid is van de gemeente, wordt ook aangepakt door de gemeente.
- Het particuliere groen wordt op een aantal plaatsen niet goed onderhouden: dit moet bespreekbaar worden met inwoners en waar nodig bieden mensen elkaar ook de helpende hand.
- Groenvoorziening langs de bermen en bij de zogenaamde 'gemeenteperken bij parkeervakken' in eigen beheer krijgen. Een punt van gesprek met de gemeente.
- Tijdens NL Doet in het voorjaar en de burendag in het najaar gezamenlijk dorpsonderhoud plegen.

ACTIEF DORPSLEVEN; MET VOORZIENINGEN, ACTIVITEITEN EN FEESTEN

Toekomstbeeld

Pieterzijl is een levendig dorp. Dorpshuis de Wending speelt een centrale rol in het dorp. Naast de reguliere openingstijden worden er regelmatig activiteiten georganiseerd die een brede doelgroep aanspreken. Er zijn geen voorzieningen meer in het dorp; het dorpshuis vervangt een aantal van deze voorzieningen als het gaat om leefbaarheid.

Aandachtspunten

Er worden diverse activiteiten georganiseerd door bijvoorbeeld de activiteitencommissie, Oranjevereniging of spelweekweekcommissie. Deze activiteiten sluiten goed aan bij de bewoners. Met uitzondering van de jeugd/jongeren, wordt voor iedereen wel iets georganiseerd. Alhoewel het dorp weinig tieners kent is het goed om toch met deze doelgroep te sparren over hun wensen.

Het dorpshuis waar al veel activiteiten georganiseerd worden, zou een grotere rol kunnen vervullen. In het kader van het Koplopersproject is geïnventariseerd welke functies het dorpshuis nog meer zou kunnen vervullen. Hierbij zou gedacht kunnen worden aan

ontmoetingsplaats voor ouderen (samen koffiedrinken in een huiskamerachtige setting), maaltijdverzorging en gemeentelijke dienstverlening. Het zou een soort 'keuvelstee' kunnen zijn: omkijken naar elkaar - waarbij onderzocht wordt of het dorpshuis ook mogelijkheden rondom mantelzorg kan bieden. Deze activiteiten werden ook genoemd in de enquête.

Acties

- Dorpshuis is onmisbaar in dorp. Dit uitdragen en zorgen voor een gezonde financiële situatie.
- Met jeugd om tafel – interesse in een jeugdplek/-activiteiten in het dorpshuis.
- Stichting Dorpshuis de Wending, activiteitencommissie en inwoners met elkaar om tafel over mogelijkheden activiteiten rondom 'omkijken naar elkaar'.

BEREIKBAARHEID

Toekomstbeeld

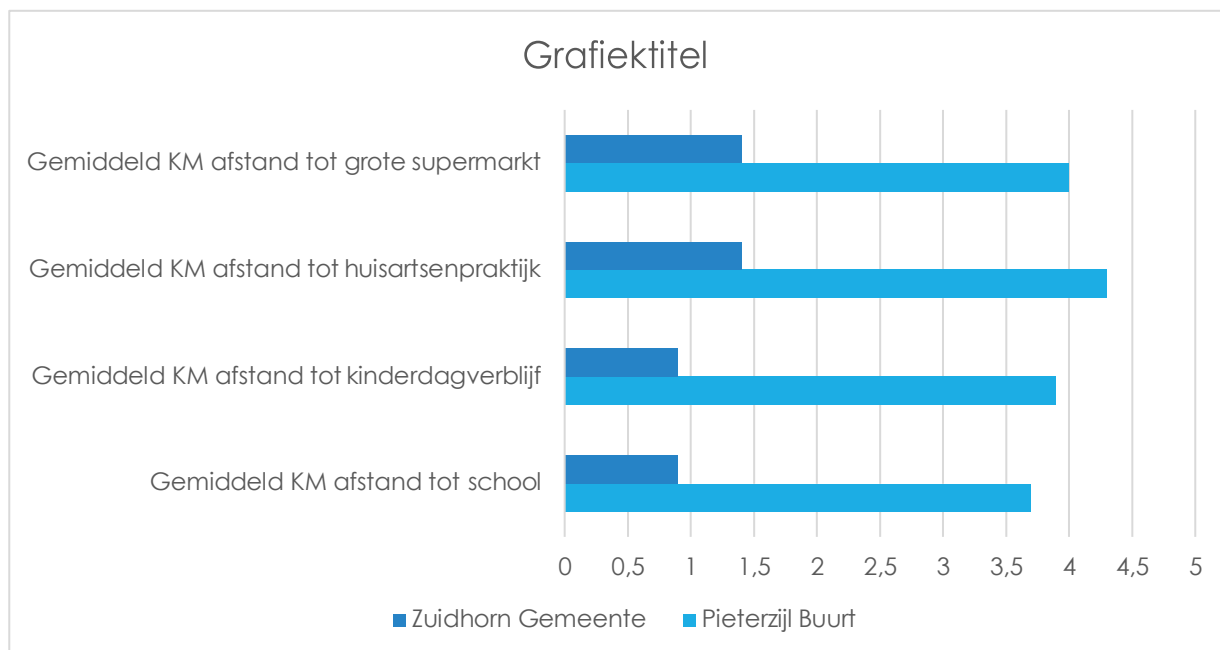
Pieterzijl is een klein dorp zonder voorzieningen. Ondanks dat er geen voorzieningen zijn is het goed leven in het dorp. De voorzieningen in Grijskerk zijn goed bereikbaar, niet alleen met de auto maar ook op de fiets kun je goed en veilig de voorzieningen bereiken.

Mocht je aangewezen zijn op openbaar vervoer dan kun je de buurtbus bellen en die vervoert je tegen normale tarieven naar je bestemming of naar bijvoorbeeld het station in Grijskerk.

Gelukkig is de wereld door de komst van internet een stuk kleiner geworden; iets waar Pieterzijl optimaal van profiteert. Zowel in het dorp als in het uitgestrekte buitengebied is glasvezel aanwezig.

Aandachtspunten

In de loop van de jaren zijn, op het dorpshuis na, alle voorzieningen uit het dorp verdwenen. Als we kijken naar de cijfers blijkt dat Pieterzijl veel verder van voorzieningen af ligt dan gemiddeld binnen de gemeente Zuidhorn.

Bron: allecijfers.nl

Dorpsbewoners hebben niet de illusie dat er in Pieterzijl veel voorzieningen zullen komen. Daarmee wordt de bereikbaarheid van de voorzieningen elders erg belangrijk. Het gemiddelde autobezit in Pieterzijl ligt, logischerwijs, hoog. Voor wie geen gebruik kan of wil maken (waaronder jeugd of ouderen) van de auto is het lastig om bij voorzieningen te komen. De weg richting de Friesestraatweg (N 355) is een smalle doorgaande weg waar momenteel 80 km per uur gereden mag worden. Door de flauwe bochten en de slechte bermen is het een gevaarlijke weg om langs te fietsen of te lopen. In het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan is aangegeven dat deze weg in 2018 ingericht zal worden als 60 km weg. Dit is natuurlijk beter maar onvoldoende veilig. Er moet ingezet worden op een vrij liggend en veilig fietspad. Daarnaast moet de berm nagekeken worden op kuilen.

Openbaar vervoer is niet aanwezig in het dorp. De dichtstbijzijnde bushalte is kilometers verwijderd van Pieterzijl en dus lopend geen optie. Al snel komt het station Grijpskerk 'in beeld'. Vanuit dit station zijn er uitstekende verbindingen met Groningen en Leeuwarden. Er is momenteel een multibus (bemenst door vrijwilligers) die kinderen vervoert naar de christelijke basisschool in Grijpskerk. Het is onduidelijk welke mogelijkheden deze voorziening nog meer heeft. Wellicht is het mogelijk deze bus ook in te zetten voor regulier vervoer.

Binnen de bebouwde kom is Pieterzijl aangewezen op kabel als het gaat om digitale ontsluiting. Dit is momenteel voor veel mensen voldoende maar de eisen voor de toekomst zullen waarschijnlijk toenemen. In het buitengebied is alleen internet via de telefoonlijn beschikbaar. Dit is onvoldoende om in deze tijd aangesloten te blijven bij alle digitale mogelijkheden. De aanleg van glasvezel is dan ook wenselijk.

Acties

- Pieterzijlsterweg inrichten als 60 km weg
- Berm van Pieterzijlsterweg nalopen op kuilen
- Inzetten op het realiseren van een vrij liggend veilig fietspad.
- Inventariseren wat de mogelijkheden zijn van de multibus
- Eventueel de mogelijkheden van de multibus of belbus uitbreiden
- Inzetten op de realisatie van glasvezel voor Pieterzijl en het buitengebied

DUURZAME ENERGIE; OVER OPWEKKEN EN BESPAREN

Toekomstbeeld

Pieterzijl heeft een relatief oude woningvoorraad. 60% van de woningen is gebouwd voor 1945. Het gros van de huizen is goed geïsoleerd door een gezamenlijk verduurzamingsproject. Daarnaast zijn er alternatieve manieren van energie opwekken in het dorp aanwezig. Hier wordt door een groot aantal bewoners in geparticipeerd. Het dorps huis is nagenoeg energieneutraal.

Aandachtspunten

Op dit moment is niet duidelijk waar Pieterzijl een 'slag' kan slaan als het gaat om duurzaamheid. Door de leeftijd van de woningen is verduurzaming en isolatie rendabel. Ook een gezamenlijke energievoorziening is op termijn wellicht mogelijk. In de toekomst zal er gasloos geleefd moeten worden. Wat betekent dit voor het dorp? De mogelijkheden zullen verkend moeten worden om tijdig op de actualiteiten in te spelen.

De Stichting Dorps huis de Wending beheert en onderhoudt het gebouw en is momenteel al actief in het zogenaamde 'koplopersproject' waardoor het dorps huis verder wordt verduurzaamd.

Acties

- Dorps huis verder verduurzamen
- Mogelijkheden inventariseren met de gemeente.
- Een themabijeenkomst organiseren voor de inwoners van Pieterzijl rondom het thema duurzaamheid.

ACTIEPLAN

THEMA	ACTIE	WIE	PRIORITEIT
(verkeers) Veiligheid	Met de gemeente: in gesprek met verkeerskundige over veranderingen verkeerssituatie. Opstellen actieplan. Voor zowel de korte als de lange termijn.	PB - gemeente - VVN	2
	Samen met de andere dorpen de mogelijkheden bespreken en leren van goede voorbeelden.	PB	3
	Actief betrokken blijven bij ontwikkelingen Gaswinning en blijvend aandacht vragen voor zorgen van bewoners.		
Recreatie	Tijdens NL Doet in het voorjaar en de burendag in het najaar gezamenlijk de natuurlijke speeltuin onderhouden en aanpassen.	Dorpshuiscommissie en Speeltuincommissie	1
	Het plan voor fiets- en wandelpaden verder uitwerken.	PB - gemeente	1
	Samenwerking zoeken met het Groninger Landschap, gemeente, agrariers, provincie en wellicht Waterschap.	PB - gemeente	1
	Samen met de gemeente naar financieringsmogelijkheden zoeken voor realisatie van de recreatieve plannen.	PB - gemeente	1
	Ideeën voor het beleefbaar maken van het Diep verder uitwerken.	PB en bewoners	2
Inrichting en uitstaling	In gesprek met de gemeente over aanpak sociale problematiek (gebieds-regisseur).	PB	2
	Een duidelijk overzicht maken met verantwoordelijke partijen.	gemeente	2
	Wat de verantwoordelijkheid is van de gemeente, wordt ook aangepast door de gemeente.	gemeente	2
	Het particuliere groen wordt op een aantal plaatsen niet goed onderhouden: dit moet bespreekbaar worden met inwoners en waar nodig bieden mensen elkaar ook de helpende hand.	bewoners	2
	Groenvoorziening langs de bermen en bij de zogenaamde 'gemeenteperken bij parkeervakken' in eigen beheer krijgen. Een punt van gesprek met de gemeente.	PB en bewoners	2
	Tijdens NL Doet in het voorjaar en de burendag in het najaar gezamenlijk dorpsonderhoud plegen.	Dorpshuiscommissie en Speeltuincommissie	1
Actief dorpsleven	Dorpshuis is onmisbaar in dorp. Dit uitdragen en zorgen voor een gezonde financiële situatie.	Iedereen	1
	Met jeugd om tafel - interesse in een jeugdplek/- activiteiten in het dorpshuis.	PB en activiteitencommissie	1
	Stichting Dorpshuis de Wending, activiteitencommissie en inwoners met elkaar om tafel over mogelijkheden activiteiten rondom 'omkijken naar elkaar'.	Dorpshuiscommissie	2
Bereikbaarheid	Pieterzijlsterweg inrichten als 60 km weg.	PB - gemeente	1
	Berm van Pieterzijlsterweg nalopen op kuilen.	PB - gemeente	2
	Inzetten op het realiseren van een vrij liggend veilig fietspad.	PB - gemeente	1
	Fietspad langs de Lauwers: het wachten is op bestemmingsplanwijziging door de gemeente.	PB - gemeente	1
	Inzetten op de realisatie van glasvezel voor Pieterzijl en het buitengebied.	PB	gerealiseerd
Duurzaamheid	Dorpshuis verder verduurzamen.	Dorpshuiscommissie	2
	Mogelijkheden inventariseren met de gemeente.	PB - gemeente	3
	Een themabijeenkomst organiseren voor de inwoners van Pieterzijl rondom het thema duurzaamheid.	PB - gemeente	3

Verschijningsdatum: januari 2019

Verantwoording: Manifest Pieterzijl is het resultaat van het project Toekomstbestendig Dorp. Dit project is mogelijk gemaakt door de raad van Zuidhorn en bedoeld om de huidige samenwerking met de dorpen goed over te dragen aan de nieuwe gemeente Westerkwartier. Per deelnemend dorp zorgde Groninger Dorpen voor procesbegeleiding op maat. Broek & Buuren Betekenisvolle Evenementen stelde Arno van der Heyden beschikbaar voor het leiden van een feestelijke dorpsavond (m.b.v. foto's van Pjotr Wiese en muziek van Bas Mulder). Het Manifest is van en voor de dorpsbewoners. Zij hebben onder regie van de plaatselijke dorpsbelangenvereniging hun inbreng geleverd. Foto's: Plaatselijk Belang Pieterzijl
Contactgegevens: pieterzijl.net

